

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Tallinna Teeninduskool
Õppekavarühm majutamine ja toitlustamine

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Tallinna Teeninduskool
Veebilehe aadress	https://www.teeninduskool.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses	Moonika Aedmaa
Hindamiskomisjon	<p>Rudolf Visnapuu - Rudolf on lõpetanud Eesti Hotelli- ja Turismikõrgkool EHTE toitlustusteenuste korralduse erialal ning on läbinud Tartu Ülikoolis kutsepedagoogika kursuse. Ta on viimase 30 aasta jooksul omandanud töökogemusi mitmetes Eesti tuntud restoranides, sh nt Hotell Centrali uue restorani käivitamisel, aga ka hotellide Saku Rock Hotel ja Hotell Kolm Õde restoranides. Täna juhib Rudolf peakokana ESTONIA Resort Hotel & Spa a la carte restorani Noot. Rudolf on kokkade kõrgeima auraha Cordon Bleu kandja. Lisaks peakokana töötamisele on Rudolf ka Eesti Peakokkade Ühenduse juhatuse liige.</p> <p>Tiina Viin - Tiina on õppinud Tartu Ülikoolis ärijuhtimist ning lõpetanud sealse koolikorralduse magistriõppe. Tiina on aastaid töötanud TÜ Pärnu kolledži turismi osakonnas nii programmijuhi kui lektorina. Täna on ta Pärnu kolledži õppejuht. Lisaks on ta olnud SA Kutsekoda juures tegutseva teeninduse kutsenõukogu liige ja esimees. Aastatel 2007-2021 osales ta Eesti Hotellide ja Restoranide Liidu kutsekomisjonis ning valdkondlike kutseeksamite väljatöötamisel. Hindamiseksperdina osalenud Haridus- ja Teadusministeeriumi RKT koolituste hindamisel ja Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse kvaliteedi hindamisel. Tiina kuulus OSKA majutuse, toitlustuse ja turismi valdkonna tööjõu- ja oskuste vajaduse uuringu ekspert kogusse.</p>
Hindamisperiood	aprill-mai 2023
Valimi õppekavad	1. Koka baaskoolitus

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>

3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	4
Õppekavarühma majutus ja toitlustus analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	6
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	6
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE.....	10
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	16

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamat kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamiskomisjoni kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamise valdkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt **HAKA juhendis** sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedi hindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedi hindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedi hindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 04.04.2023

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: Eneseanalüüs oli enamjaolt põhjalik, selgesti loetav ning andis hea ülevaate ja aluse hindamise aruande koostamiseks. Eneseanalüüs esitati tähtaegselt koos põhjaliku tõendusmaterjaliga.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 08.05.2023

Komisjon saatis esmase hindamisaruande asutusele 14.06.2023

Asutus saatis oma kommentaarid komisjonile **kuupäev**

Komisjon esitas lõpliku aruande HAKAle **kuupäev**

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Õppekava "Koka baaskoolitus" (alla laetud asutuse veebilehelt 04.04.2023)
- Koka baaskoolituse täiendav info Juhan keskkonnast (alla laetud juhan keskkonnast 24.05.2023)

Eneseanalüüsiga esitatud tõendid:

- Koka baaskoolituse praktilise eksami hindamisleht
- Koka baaskoolituse tagasiside
- Koka baaskoolituse tagasiside kommentaarid
- Koolituste tagasisideanalüüs 1.03.2022-31.03.2023
- RKT koolituste tagasiside analüüs
- RKT kursuste tagasiside vorm

- Soovitud koolituste teemad
- Tagasisideküsimustiku vorm Juhan

Õppekavarühma majutus ja toitlustus analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatvormil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Õppekavade koostamine ja parendamine toimub eneseanalüüsi alusel juhtivõpetajate, koolituskeskuse juhi ja koolitajate koostöös. Arendustegevustega tegeletakse peamiselt suvekuudel kui õppetööd on vähem. Lähtutakse OSKA raportitest, kutsestandardite muudatustest ja tööandjate tagasisidest. Õppekavade puhul lähtutakse kõige enam tellija ning sihtrühma vajadustest. Vestlustest selgus, et koolituskeskuse juht hoiab end kursis valdkonna trendidega, kogub koolitajatelt ideid ning ka koolitusel osalenute tagasisidet, milliseid koolitusi pakkuda ja kuidas koolituskavasid arendada. Tööandjatega hoitakse samuti pidevat kontakti, nt veganteemade koolitusvajadus on just neilt tulnud. Ka Töötukassast saadakse sisendit koolitusvajaduse kohta.

Tallinna Teeninduskooli koolituskeskuse veebilehel on kogu vajalik info õppijale kättesaadav ja lihtsalt leitav, info on asja- ja ajakohane. Lehel on olemas koolituste nimekiri ja õppekavad, õppe kvaliteedi tagamise kord, täiendusõppe korraldamise tingimused ja kord, tunniplaanid ning ka tagasiside jätmise võimalus.

Eneseanalüüsi põhjal toimus suurem õppekava arendamine 2021. aastal, kui õppekava põhjalikult kaasajastati õppijate tagasisidet arvestades. Õppekavas vaadati üle teooria ja praktilise õppe sidusus ning õpingute vastavus tööturu nõudmistele. Õppekaval õpetavad

kutseõpetajad on kaasatud koka kutseeksamite hindamiskomisjonide töösse ning ka koka kutse hindamisstandardite töörühmadesse Peakokkade Ühenduse juures.

Arvestades õppijatelt saadud tagasisidet, muudet näiteks koolituste algust hilisemaks, et see sobiks töötavale inimesele paremini. Kui varem olid need kursused suunatud karjääripöördele, siis vestluste põhjal on see õppekava mõeldud just baasoskuste ja -tehnoloogiate selgeks saamiseks ning seetõttu on võimalik seda pakkuda samaaegselt väga erineva tausta ja ootustega õppijatele. Baaskursusele on võimalik hiljem juurde võtta lisakoolitusi spetsiifilisemate teemade omandamiseks ning enda spetsialiseerumise vajadustest lähtuvalt.

Eneseanalüüsi aruande ja vestluste põhjal ei selgunud, et koolis toimuksid õppekavade arendamise oskuste omandamiseks toetavad tegevused. Toimuvad küll kolleegide kogemuste vahetamise seminarid ja õppekavade arendamisse kaasatakse kogenumaid valdkonna õpetajaid, kes protsessi juhivad.

Arenguvõimalused

- 1) Nõuded õppekavadele muutuvad pidevalt ning tulevikuoskuste õppekavadesse planeerimiseks ja väiksemate kogemustega koolitajate arendamiseks on soovitatav korraldada kõikidele õpetajatele õppekavade arendamise koolitust, mis toetaks nii õpiväljundite koostamist, hindamise meetodite valimist kui ka laiemalt õppekavade ühtlasemat arendamist.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid.

ANALÜÜS

Koka baaskoolituse puhul on tegemist pikalt toimunud koolitusega, mida on pidevalt muudetud ja täiendatud. Õppekava eesmärki ei ole koolituskavas eraldi välja toodud. Õppe alustamise nõudeks on eesti või vene keele oskus B1 tasemel vastavalt millise õppegrupiga (eesti või vene keelsega) liituda soovitakse. Eneseanalüüsi aruandes ei täpsustatud kas ja kuidas seda kontrollitakse ning kuidas madalam keeletase mõjutab õppija õppeprotsessi.

Õppekava sihtrühmaks on toitlustus- ja majutusvaldkonna töötajad, kellel puudub toiduvalmistamisega seotud erialane haridus; kes soovivad alustada tööd toitlustuses või kes on kokandusest ja toidutegemisest huvitatud. Enamasti tullakse õppima isiklikust huvist, vähem suunavad tööandjad oma töötajaid sellele koolitusele. Ajutise kaitse saajad on kohati suunatud baaskursusele teadmisi omandama, et nad saaksid Eestis tööle asuda.

Õppemaht on 160 akadeemilist tundi, millest auditoorset tööd 34 tundi ja praktilist tööd 126 tundi. Õpiväljundid on sõnastatud selgelt ja arusaadavalt ning annavad piisava ülevaate omandatavate teadmiste ja oskuste tasemest. Koka baaskoolituse õppekava õpiväljundite omandamisel õppija tunneb toiduohutuse aluseid ja jälgib isikliku hügieeni nõudeid, töötab köögis ohutult, kasutab ressursse otstarbekalt, valmistab juhendamisel lihtsamaid toite, katab lihtsamaid laudu ja serveerib toite ning tuleb toime lihtsamate puhastus- ja koristustöödega köögis. Auditoorse ja praktilise töö sisu hinnates võib väita, et osakaalud on tasakaalus ja toetavad õpiväljundite omandamist.

Õppekava aluseks on kutsestandard abikokk, tase 3 ja lisatud on teemasid kokk, tase 4 kutsestandardist. Koolituskava ülesehitus ja sisu - koka baaskoolituse koolituskava tugineb abikoka kutsestandardi kompetentsidele B.3.1; 3.2; 3.3 ja 3.4. Õppekavas ei tule välja õpiväljundid ega sisuteemad B 3.2 kompetentside ehk kaupade käitlemise kohta, kuid vestlustel kooli juhtkonna ja õpetajatega selgus, et need teemad on teiste teemade sisse paigutatud. Kaupade käitlemine on seotud näiteks toiduohutuse teemaga, prügi käitlemine on puhastuse ja keskkonna teemaga seotud, inventeerimine on tooraine tundmise, kaalumise ja tehnoloogilise kaardi alusel töötamisega seotud. Õppetöö läbiviimisel lähtutakse töömaailma vajadustest ning sellest, et õppijad suudaksid lõpus sooritada kutseeksami. Hindamisperioodi jooksul lõpetavast rühmast läheb vestluste põhjal 9 õppijast 7 inimest abikoka kutseeksamit sooritama.

Õppekava hindamise meetodite all on välja toodud praktilise ülesande sooritamise juhised, milleks on kahekäigulise lõunasöögi valmistamine ja serveerimine vastavalt tehnoloogilistele kaartidele, etteantud ajaga, individuaalselt. Hindamiskriteeriumite all on toodud kaks kriteeriumit, mille sõnastus ei ole üheselt hinnatav - valmistatud toitude maitse vastab lävendile ja valmistatud toitude välimus ja serveerimine vastab lävendile. Vestluste käigus seda täpsustati ning lävend on "söödav ja müüdav". Igal toidul on eeldatav välimus ja maitse, mida klient ootab ehk siis see peaks vastama tehnoloogiale ja kriteeriumitele. Õppija seisukohalt on vajalik lävend täpsemalt lahti kirjutada, sest ka söödav ja müüdav on sisulisemad väljendid kui termin lävendile vastav. Õppija jaoks tuleb määratleda selged hindamiskriteeriumid serveerimisnõuete, toidu oodatava välimuse ning maitse kohta. Lisaks esitas asutus tõendusmaterjalina praktilise eksami hindamislehe, kus on välja toodud 12 kriteeriumit, sh erinevate hügieeninõuete täitmine, tööohutuse järgimine, töö planeerimine, inventeerimine ja serveerimine. Sellest lähtuvalt on asutusel tegelikult hindamisprotsessi käigus oluliselt rohkem kriteeriume, kui vaid "valmistatud toitude maitse vastab lävendile" ja "valmistatud toitude välimus ja serveerimine vastab lävendile". Komisjon soovib hindamiskriteeriume õppekavas täiendada.

Hügieenitesti sooritamine on üks hinnatavatest tegevustest. Vestlustel selgus, et testi on siiani tehtud auditoorse õppe käigus ja paberil, et kontrollida hügieeni teemade omandamist. Rõhk on kontrollil, et kas teadmised on omandatud, et õppija oskaks neid rakendada töösituatsioonis.

Õppekaval on kenasti kirjeldatud sihtrühma ja õppe alustamise tingimused on määratletud. Tegemist on koolitustega, mis on suunatud toitlustus- ja majutusvaldkonna töötajatele, kellel puudub toiduvalmistamisega seotud erialane haridus; inimesed, kes soovivad alustada tööd toitlustuses või siis on lihtsalt toidu tegemisest huvitatud.

Kokkuvõtteks võib öelda, et õppekaval on hästi määratletud õpiväljundid ning välja on ka toodud, millisel tasemel õpiväljundid saavutatakse. Mõned hindamiskriteeriumid vajavad täpsustamist. Õppekava õppemahud on vastavuses õpiväljundite omandamiseks vajaliku töömahuga. Hindamismeetodid koos hindamistegevuste ja hindamiskriteeriumitega on kooskõlas ning kõik õpiväljundites olevad kompetentsid saavad omandatud ja hinnatud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas on hindamise kriteeriumitena toodud "valmistatud toitude maitse vastab lävendile" ja "valmistatud toitude välimus vastab lävendile". Komisjon soovib sõnastada hindamiskriteeriumid õppijale konkreetseks lähtudes arusaadavatest kriteeriumitest ning praktilise eksami hindamislehel toodud nõuetest (näiteks serveerimisnõuded, ootused toidu välimusele ja maitsele), et õppija teaks, mida täpselt hinnatakse.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Asutuses on olemas põhimõtted õppekavade väljatöötamiseks ja arendamiseks. Õppekavade arendamisse on kaasatud kõik asjakohased osapooled, arvestatakse ka saadud tagasisidet. Õppekava on oma sisult aja- ja asjakohane. Sihtrühmaga on arvestatud, õppekava on koostatud vastavalt sihtrühma vajadustele. Õppekava on sidus, selle komponendid on omavahelises seoses ning moodustab terviku. Õppekava loomisesse ja arendamisse on kaasatud mitmed osapooled, nende roll protsessis on selge ning õppekavade loomise aluseks on võetud kehtivad kutsestandardid. Õppekava kogumaht ja osakaalude mahud on piisavad, et koolitaja jõuaks planeeritud materjali selle aja jooksul edasi anda ning õppijad vajalikud teadmised ja oskused oodataval tasemel omandada. Õppetöö käigus antakse õppijatele edasi kõik oskused ja teadmised, mis õppekavasse kirja on pandud. Kirjeldatud sihtrühmal on õppeaja jooksul võimalik õpiväljundid saavutada. Küll aga soovib komisjon viia õppekavas hindamiskriteeriumid vastavusse tegelike hindamiskriteeriumitega, mis on välja toodud praktilise eksami hindamislehel.

Võttes arvesse, et tegu on siiski lihtsasti parandatava soovitusel, hindab komisjon õppekava ja õppekavaarenduse hindamisvaldkonna nõuded täidetuks.

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisel. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis on välja toodud, et koolituse alguses kaardistatakse koolitajate poolt suulisel rühmavestlusel õppijate tase ja nende ootused, tutvustatakse ka kursuse ülesehitust, õppe läbiviimise korda ja nõudeid ning hindamise viise.

Eneseanalüüsis nähakse suurima väljakutsena seda, kuidas leida tasakaal ja kõiki neid erinevaid sihtrühmi koos õpetada nii, et kõik rahul oleksid. Õpperühmade maksimum suuruseks on 14 õppijat, minimaalselt aga 8 õppijat, sest nii jõuab kõikidele piisavalt tähelepanu pöörata, neid juhendada ja tegevusi tagasisidestada. Suuremate rühmade puhul muutub kooli esindajate sõnul kvaliteet juba küsitavaks ning rühma suurust ei soovita suurendada. Koolitustel väljalangemise protsent võib olla kuni 25% sõltuvalt koolituse pikkusest. Tasulistel koolitustel, kus õppijad ise maksavad, on välja langemine pigem haruharv.

Esimestel tundidel kui grupiga kohtutakse, siis toimub suurel määral grupi tundmaõppimine ja ootuste kaardistamine. Õppijad on väga ausaks muutunud, kui neilt küsida, siis saab neil ka väga ausad vastused ning nad jagavad oma õpieesmärke. Õpetajad püüavad lisaks baasoskuste õpetamisele anda õppijatele midagi rohkemat ehk nõ pakkuda vau-efekti nt mõne erilise retsepti järgi toidu valmistamine.

Eneseanalüüsi alusel on baaskoolitusel osaleja valdavalt motiveeritud õppija, kes osaleb aktiivselt nii aruteludes kui praktilises õppes. Koolitaja arvestab erineva tasemega õppijatele ülesandeid andes ehk juhendab veidi rohkem vähete kogemuste õppijaid ning annab lisaülesandeid kogenumale õppijale. Vestlustest õpetajatega selgus, et koolitaja peamiseks abistajaks on kolleeg, kellega koos kursust läbi viiakse. Kui tekivad mingid keerukamad olukorrad, siis need arutatakse omavahel läbi. Igas grupis on keegi, kes on veidi erilisem, kuid seni ei ole väga spetsiifiliste vajadustega õppijad rühmadesse sattunud. Aeglasemate õppijate puhul arvestatakse, et neile tuleb rohkem juhendamist pakkuda. Kiirematele või suuremate kogemustega õppijatele antakse veidi keerukamaid ülesandeid. Täiskasvanud õppijate õpetamist toetavad samad oskused, mille õpetajad on omandanud tasemeõppe õppijatega

hakkama saamiseks. Täienduskursustel osalev õppija on oluliselt kõrgemalt motiveeritud ja suurema enesekontrolliga kui tasemeõppe õppija. Neid ei tule väga lisaks motiveerida.

Tugevused

- 1) Vastutavate õpetajate olemasolu, kes jälgivad teemade sidusust, õppijate edenemist, motiveeritust ja lahendavad probleeme ning kaasavad teisi koolitajaid spetsiifiliste teemade õpetamiseks.
- 2) Õppetöö korraldamisel arvestatakse täiskasvanud õppija ootuste ja vajadustega ning koolitajad kohandavad ülesannete raskusastet õppijate eripäradele vastavalt (nt annavad keerulisemaid ülesandeid kogenumatele).

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis on välja toodud, et enne koolituse algust arutlevad koolitajad teemad omavahel läbi ning vaatavad üle õpiväljundid ning teooria ja praktika sidususe. Kursuse käigus annavad koolitajad üksteisele tagasisidet õppijate edasijõudmisest ja teevad ettepanekuid järgmise praktilise töö kujundamiseks või õppijate juhendamiseks. Koolitajad on teadlikud üksteise koolituse sisust ning jälgitakse, et retseptid koolituse käigus ei korduks. Vestlustest õpetajatega selgus, et viimastel aastatel on õpetajad spetsialiseerunud kursuste vahel ning teemasid jagatakse vastavalt kogemusele. Koka baaskoolitusel on kaks vedavat õpetajat ning lisaks kaks koolitajat. Omavahel kasutatakse tööfaili, kus jagatakse teemad vastavalt koolitaja kompetentsidele ning lepitakse kokku õppemeetodid.

Õppeprotsessi mõjutavate teguritena on nimetatud õpetamisviise, koolitajate hoiakuid ning arusaamasid, tänu millele on võimalik tõsta õppijate motiveeritust. Vestluse käigus koolitusjuhiga selgus, et täienduskoolitustel osalejad on valdavalt täiskasvanud, iseenda arendamise vajadusega või inimesed, kes soovivad eriala vahetada. Koolitajate sõnul on oluline,

et õppija saaks võimalikult palju tuge õppeprotsessi läbimiseks, arvestatakse erineva taseme, õppimistempo ning eelneva kogemusega. Koolitajad annavad lisaülesandeid ja lisamaterjale erineva tasemega õppijatele. Materjalide jagamiseks kasutatakse nt messengeri grupe, kus saavad nii õppijad omavahel suhelda kui ka koolitajad on seal olemas, et küsimustele vastata. Sinna jagatakse ka üles õpetaja filmitud praktilised juhised, retsepte ning õppijad saavad küsida täiendavaid küsimusi. Digiõpet kui sellist ei rakendata ning tunde veebis ei toimu, kuna õpe on suuremas osas praktiline. Oluline on õppija rahulolu ning meetodeid valitakse selle järgi, kuidas õppijad õpitud tagasi peegeldavad ning vastavalt sellele siis ka vahetatakse meetodeid või tehakse asju teisiti.

Kokkuvõtvalt võib tõdeda, et koolitajad selgitavad kursuste esimestel kohtumistel õpieesmärke ning selgitatakse välja õppijate teadmiste ja oskuste tase. Koolitajad toetavad õppijate õppimist ning lähtuvad õppijate kogemustest ja vajadustest (kellele rohkem ja keerulisemaid ülesandeid, kellele suuremat abi ja rohkem nõustamist).

Tugevused

- 1) Mitteformaalse rühmavestluse läbiviimine osalejatega (messengeri grupp), kus jagatakse materjale, retsepte või videojuhiseid, vastatakse küsimustele või jagatakse enda õnnestumisi. Selline suhtlemine toetab grupidünaamikat ja aitab hoida õppijaid ühises inforuumis ning motiveerituna.

5. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Hinnataval õppekaval on võimalik lõpetada tunnistuse või tõendiga. Kui koolitus on läbitud täies mahus, õpilane on saavutanud õppekava õpiväljundid ja sooritanud praktilise hindamisülesande vastavalt hindamiskriteeriumitele, siis väljastatakse tunnistus. Õpilane peab osalema õppetöös vähemalt 70% ulatuses. Tõend väljastatakse juhul, kui õppija ei ole

omandanud kõiki õpiväljundeid. Tõendil näidatakse ära, millised õpiväljundid on õppija omandanud.

Koka baaskoolituse õppekaval kasutatakse õppekava põhjal hindamismeetoditena valikvastustega hügieenitesti ning praktilist eksamit. Praktiline õppetöö toimub üldjuhul kooli õppeklassides, õppeköörides või esitlusklassis, kus saab degusteerimisi läbi viia.

Praktilise eksami sisu on õppekavas ära kirjeldatud. Õpiväljundite saavutatuse hindamine toimub praktilise eksami käigus, kus hindajad jälgivad iga hindamiskriteeriumi täitmist hindamislehe abil. Eelneva auditoorse teooriaõppe käigus sooritatakse hügieenitest. Praktilisi hügieenialaseid teadmisi hinnatakse praktilise eksami käigus. Eksami viivad läbi ja hindavad vastutavad õpetajad. Eksami hindamisel on abiks hindamisleht kus iga hindamiskriteeriumit hinnatakse eraldi ning lisatakse selgitused ja kommentaarid. Eksami sisu on sarnane kutseeksami sisuga.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppe protsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppe protsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Tagasisidet kogutakse läbi koolitusprogrammi Juhan ja ka paber kandjal. Komisjonile on tõendusmaterjalina esitatud nii tagasiside kogumise vorm kui ka tagasiside analüüside koondid. Tagasiside põhjal koostab koolitusjuht analüüsi osalejate rahulolust ja lisatud ettepanekutest. Tagasiside küsimustikud on põhjalikud ning küsimused sisaldavad nii hinnanguid koolituste teemade, korralduse kui ka koolitajate kohta. Tagasisidet on võimalik anda ka kooli kodulehel. Koolitajad saavad antud tagasisidega tutvuda nii Juhan keskkonnas kui ka tagasiside koondiga, mille koostab koolituskeskus.

Eneseanalüüsis on öeldud, et osalejate tagasiside on väga oluline ning seda võetakse arvesse järgmiste koolituste planeerimisel. Osalejate tagasiside on enamasti positiivne, 90% vastanutest on andnud koolitusele maksimaalse või selle lähedase hinnangu (6-palli süsteemis 5-6 palli). Täienduskoolituse juhi sõnul on õppijad rahul õppetöö korralduse ja õppekeskkonnaga. Samuti on tagasiside baasil tulnud õpetajate kohta hea tagasiside.

Komisjoni hinnangul on tagasisidestamine asutuses läbimõeldud ning eesmärgipärane, seda rakendatakse õppekavade ja õppetöö arendamisel.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolitustel osalejatele tutvustatakse esimesel kohtumisel koolituskava ja koolituse ülesehitust, praktilise õppe ja teoreetilise õppe osakaalu. Koolitusel kasutatakse õppemeetoditena peamiselt loengut, arutelu ja praktilist õpet. Praktilise õppe käigus saavad õppijad jooksvalt tagasisidet omandatud oskuste kohta. Õppijatelt kogutakse tagasisidet ja seda arvestatakse nii õppekavade arendamisel kui õppetöö korraldamisel. Rakendatavad hindamismeetodid on õpiväljundite hindamiseks sobivad ning ajakohased. Kõigele sellele tuginedes hindab komisjon õppimise ja õpetamise valdkonna nõuded täidetuks.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on täidetud

III KOOLITAJAD

- 7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.**

***Suunised:** Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjeldused lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.*

ANALÜÜS

Kooli õppekavas on välja toodud 12 koolitajat ning kõikide koolitajate puhul on tegu täiskasvanute koolitajatega. Veebivestluse käigus selgus, et õppekava viiakse läbi nii eesti kui ka vene keeles. Tegelikult on koka baaskursusega seotud üldjuhul 4-5 koolitajat, 2 vastutavat õpetajat ja 2-3 spetsiifiliste teemade läbiviijat. Ka eksami viivad läbi ja hindavad vastutavad õpetajad. Põhikoolitajad töötavad igapäevaselt koos, suhtlus on väga tihe ning käib igapäevane tagasisidestamine, plaanide seadmine. Koolitusmaterjalid koos teemade, kuupäevade ja töökorralduslike plaanidega on Teamsi keskkonnas kõikidele kursusega seotud töötajatele kättesaadav. Sellega tagatakse koolikeskuse juhtidele, koolitajatele ja õppijatele kogu info selle kohta, mis toimub koolitusel.

Muljetavaldav koolitajate nimistu võib tekitada õppijates põhjendamata ootuseid. Juhan süsteemis kajastab koolituse info konkreetseid õppejõude, kes on rühma õpetamisega seotud, aga samad andmed peaksid olema ka konkreetse koolituskava juures. Mõne koolitaja puhul ei ole õppekava kirjelduses tõendatud nende erialane kvalifikatsioon. Vestlusel tuli välja, et kooli juhtkond soovib kindlasti, et kõikidel koolitajatel oleks nii kutse kui ka täiskasvanute õpetamisega seotud taust, kuid kool lähtub TäKSist, kus on eeldusena koolitajatele välja toodud, kas töökogemus või kvalifikatsioon. Õpetajad täiendavad ennast regulaarselt, stažeerivad pigem välismaal (Eestis tuleb stažeerida enda vabast ajast õppetöö välisel ajal), osalevad erinevatel erialastel kursustel ja koolitustel. Vestluses eriala õpetajatega selgus, et koolitajad käivad Erasmus+ raames ennast koolitamas väljaspool Eestit, lisaks osaletakse erinevatel toidumessidel, suheldakse kolleegidega ja vilistlastega. Koolitajate õpetamisoskuste arendamine toimub igaühel individuaalselt iseõppides, kolleegidelt õppides või siis isiklikust motivatsioonist ja vabast ajast praktikute juures stažeerimas käies.

Kui koolitajad küsivad koolilt tuge mingite tegevuste toetamiseks, siis kool ka seda pakub. Eriala õpetajad tõid välja selle, et praegune koolitusjuht on väga paindlik, meeldiv ja koostöine. Kool on käivitanud kolleegilt kolleegile programmi, ehk kui keegi käib kuskil ja on midagi õppinud, siis tehakse sisekoolitus teistele kolleegidele.

Tugevused

- 1) Kool rakendab kolleegilt kolleegile programmi, mille raames mujal ennast täiendanud õpetajad jagavad saadud teadmisi ka teiste kolleegidega.

Arenguvõimalused

- 1) Kui õpetajate stažeerimine Eestis on oluline õppe kvaliteedi ja tööandjatega sideme hoidmiseks, siis tuleks selleks ette näha võimalused tööaja sees.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Seadusest tulenev nõue on täidetud, s.t. asutuse veebilehel on vajalik informatsioon olemas, koolitajad tegelevad tõendatult ka pideva enesetäiendamisega. Asutus pakub omalt poolt koolitajatele enesearengu jaoks tuge jagades omavahel tagasisidet. Koolitajad käivad stažeerimas väljaspool Eestit ning omavahel analüüsivad teadmisi ja kogemusi.

Sellele tuginedes hindab komisjon koolitajate hindamisvaldkonna nõuded täidetuks.

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, tervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebi õppes osaleda.

ANALÜÜS

Tallinna Teeninduskoolil on omad koolitusruumid, need on kaasaegsed, nõuetele vastavad ja renoveeritud. Koolitusruumides viib koolitaja läbi kontaktunnid, jagab õppematerjale ning samades ruumides toimub ka praktiliste tundide toitude hindamine või degusteerimine. Õppeköörides on toiduainete säilitamiseks ja valmistamiseks vastavad seadmed. Veebivestlusel eriala õpetajad selgitasid, et õpilasi enne õppekööki ei lasta kuni nad on isikliku hügieeni koolituse esimesed teadmised kätte saanud. Eneseanalüüsist selgub, et koolitusruumidesse pääseb ohutult nii treppide kui ka liftiga, lisaks on olemas ratastooliga ligipääs.

Digiõppet koka baaskoolitusel ei ole. Põhjuseks toodi, et auditoorse töö maht on 34 akadeemilist tundi, ehk ainult üks neljandik koolituse mahust ehk auditoorse töö maht on võrdlemisi väike ning tihtipeale integreeritud praktilise õppega või eelneb sellele. Digivahendeid kasutatakse omavahel suhtlemiseks, õpetaja demonstratsiooni filmimiseks, retseptide ja tulemuste jagamiseks.

Füüsiline keskkond nii teooriaõppe klassides kui õppeköögis vastab tervisekaitse, tervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Teoreetilise õppe läbiviimiseks on koolimajas ruumid ja tehniline varustus sobilik. Õppeköögis on tehnika ja väikevahendid olemas, et vastav koolitus läbi viia. Eelnevalt lähtuvalt leiab komisjon, et nõuded on täidetud.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Seadusest tulenevad nõuded on täidetud, õpperuumid on kaasaegsed ning hästi varustatud ja vastavad nõuetele. Komisjon ei leia puudujäike õppe läbiviimise juures. Sellest tulenevalt hindab komisjon ressursside hindamisvaldkonna nõuded täidetuks.

RESSURSID: Nõuded on täidetud